

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta . . . . . 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta . . . . . 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnine se ne oziramo.

Oglašitve in posilnice se računijo po petih vrstah: tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst., na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge roči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vsoto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

I. shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

(Konec.)

V odseku za dijaško izobrazbo, ki je zboroval koj na to, je razpravljajal prvi phil. Grošelj o življenju slovenskega dijaka. Vse, kar je med nami slabega, imamo od nemških visokih šol, kar dobrega, pa iz sebe. Življenje dijaka stremi za smotrom, postati član človeške družbe. V to svrhu si mora postaviti nekatere ideale. Kakovost teh idealov in veličina energije nam dajeta nekak kriterij na roko, s katerim merimo dijaško življenje. Nekdaj je bilo slovensko dijaštvo brez ciljev, brez idealov. Le posamezniki so delali v tem oziru izjemo. Kakovost dijaka se je merila po cm² piva, hrabrost pa po sabljah. Ponašalo se je dijaštvo s spolnimi boleznimi. Vse to je dedščina nemških buršev. Danes je to drugače, in to je ena glavnih zaslug narodno-radikalne struje. Danes stojé slovenski dijaki visoko nad svojimi nemškimi kolegi.

Phil. Ipavec je poročal temeljito o stanju današnjih šol ter o stremljenjih, ki zadevajo reformo istih v modernem smislu. Velik del svojega predavanja je posvetil gojitvi humanističnih predmetov (latinščine in grščine). V debati k tej točki je prvi govoril iur. Premrl. Povdarjal je, da so danes slovenski profesorji na naših srednjih šolah najslabši, da so prave mašine. Edina izjema v tem oziru so kateheti, ki se dobro zavedajo svojega ugodnega stališča pri takih razmerah. Slovenski profesorji zamore pri dijaštvu vsako veselje do študij. Dijaštvo pa tudi nima nobenega stika z našo inteligenco. Klerikanci se vse bolj zanimajo za svoje dijaštvo. Phil. Grošelj je polemizoval proti predavatelju, ki je bil vzel v zaščito humanistične predmete, ter dejal, da leksikon ni prava pot, po kateri pride do kulture. Gimnazija

mora odpreti oči za sodobno kulturo. Iz nas izidejo profesorji, in če država ne reformira šol, reformirajmo jih mi. Ostro je kritikoval slovenske profesorje, katerih ideal sta danes le viržinka in otroški voziček. Kritikoval je nadalje okoliščino, da je po današnjem učnem načrtu možno, da se srednješkolskemu dijaku predavajo pri veronauku stvari, katere so znanstveno že popolnoma ovržene in nasprotne drugemu predmetu: naravoslovju. Navel je v to več dokazov. Končno je protestiral proti temu, da so še v sedanjem veku mogoči taki zavodi, kakor je škofova gimnazija v Št. Vidu. Navzoči bogoslovec Vodopivec je skušal nekaj reagirati na izvajanja phil. Grošelja-glede pouka veronauka, pa tudi na njegove nazore o etiki ter je rekel, da verska vprašanja ne tičejo v program narodno-radikalnega dijaštva. Odgovarjala sta mu phil. Rostohar in phil. Grošelj, ki sta oba s celo vrsto dokazov pobila njegova izvajanja. Dr. Tuma je rekel, da je najboljši dokaz o lenobi naših profesorjev, da še niso napisali učnih knjig za srednje šole ter je priporočal dijakom-filozofom, naj slede besedam phil. Grošelja, ki je vskliknil: Če vlada ne reformira srednjih šol, reformujmo jih mi.

Jur. Leskovec (»Radec«), jur. Rekar (Praga) in vet. Ribnikar (Dunaj) so nato poročali o vseučiliških mestih, kjer študirajo slovenski dijaki, in o tem, kaj jim ta mesta in njihova vseučilišča nudijo. Bilo bi preobširno spuščati se podrobneje v posamezna predavanja. Omenjamo le, da je našel poziv iur. Rekarja, ki vabi vse slovensko dijaštvo v Prago, vsestransko odobravanje. Tehn. Zalar je na to ostro kritikoval sedanje razmere med slovenskimi dijaki v Pragi, katerih je tam mnogo vpisanih na nemški univerzi, in kateri so pravi čehofobi. Takim razmeram se mora napraviti energičen konec.

Phil. Rostohar je priporočal češko univerzo v Pragi posebno s stali-

šča, da je edino ta univerza pripravna, da se na njej habilitirajo bodoči profesorji slovenskega vseučilišča.

Phil. Grošelj pa je ostro kritikoval avstrijska vseučilišča, ki so danes daleč zaostala za drugimi vseučilišči, tako da danes iz Nemčije že nobeden boljši profesor ne mara sprejeti kakega mesta na istih. Phil. Kramer je na to obširno in temeljito razpravljajal o nalogah akademskih društev, na kar se je sklenilo predložiti po kratki debati o sabljaštvu plenarnemu zborovanju že priobčeno resolucijo.

Predno poročamo o komerzu, ki se je vršil 7. zvečer, zaključujemo poročilo o zborovanju samem, ki se je zaključilo s plenarnim zborovanjem 8. dopoldne. Pri tem zborovanju so se najprej prečitale brzojavke ter pismo dr. Gregorina in vodstva hrvatske demokratske stranke v Dalmaciji. Sprejele so se vse predlagane resolucije, in zraven tega resolucija organizacijskega odseka, čegar seja se je vršila tajno.

Sklenilo se je dalje objaviti stenografski zapisnik o vsem zborovanju. Glede udeležbe pri Prešernovi slavnosti se je sklenilo, da nastopi narodno-radikalno dijaštvo pod enotno firmo ter da se položi pred Prešernov spomenik navaden lovorjev venec, kojemu pa naj se pridenejo po češkem vzorcu karte, ki naj se med dijaštvom prodajajo po 10 kr. Čisti dobiček iz teh kart naj se uporabi za dijaška podporna društva. Nato je predsednik iur. Žerjav zaključil zborovanju z daljšim nagovorom, v katerem je rekel med drugim: Zmagala je idea pozitivnega dela. Na našem zborovanju se ni mnogo zabavljalo in skoro bi rekel, da je to malo nenaravno, da se je na shodu čulo tako malo negativnega; kajti naša struja ima toliko nasprotnikov, da je treba dosti reagirati. Ako pa se je govorilo pri nas samo pozitivno, izhaja to iz tega, da v časih, ko vlada na Slovenskem negativizem, je treba vršiti kolikor mogoče pozitivnega. Vrhutega pa smo postali,

ker sami delamo, objektivni proti drugim, ki delajo. Naša struja si šteje v ponos, da je vedno napredna. Ako je sprejela cel kompleks idej, ni jih sprejela za vedno. Struja naj se poglablja na dalje, naj se popolnuje na znotraj in zunaj. Ako smo na shodu delali v prvem smislu, delajmo po shodu na zunaj z agitacijo.

S tem je končalo to prvo zborovanje narodno-radikalnega dijaštva. Žal, da se v navadnem časnikarskem poročilu ne moremo posebno z nekaterimi točkami obširneje baviti. Iz teoretskih predavanj smo priobčili le par stavkov, s katerimi pa nikakor ni mogoče dovoljno reproducirati predavateljevih izvajanj. Le s priobčenjem predavanj v celoti je mogoče, da dobé čitatelji o njih pravo sliko. — Splošen vtis shoda je bil nad vse zadovoljliv, in to kaže zlasti tudi

komerz 7. zvečer.

V dvorani »Narodnega doma« se je ta večer zbralo veliko število izbrana tržaškega slovenskega občinstva, da počasti zbrano dijaštvo. Pevsko društvo »Kolo« pa je prihitelo tja, da s svojim izbornim pevskim zborom poveleča ta slavnostni večer.

Govorili so pri komerzu iur. Žerjav, iur. Premrl, dr. Rybař, iur. Korderman, dr. Tuma, Čeh Hofman, Hrvat Valter, Srb Caričević, posl. dr. Smoldaka, phil. Rostohar, Čeh Fiala, phil. Grošelj in urednik Cotič.

V podrobnejša poročila o posameznih govorih se ne moremo spuščati. Omejujemo se le na nekatere markantnejše stvari. Iur. Žerjav je slavil narodno zavest tržaških slovenskih mas. Narodno-radikalno dijaštvo, dejal je, je vseskozi demokratično in ve, da je le v demokraciji rešitev Slovenstva in posebno Slovenstva v Trstu. Kaj pomaga trgovina, veleobrtnost in bogastvo, če ne stoji za njim, da pred njim masa slovenskega ljudstva. Uverjen je, da se bodo mase tega slovenskega ljudstva

— 56 —

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Torej ta vaš izvanredni človek potrebuje vsaj hrane?«
»Potrebuje, toda tako malo, da skoraj ni vredno govora.«
»Vi se bojite, da je vampir.«
»Smejte se, če hočete. To je bilo mnenje grofice G... ki je, kakor veste, poznala lorda Rutwena.«
»Ali vas ni nikdar spremil za nekaj časa v kolozejske razvaline, da bi vam izpil kri, Morcerf?« vpraša Beauchamp.
»Zabavljajte, gospodje, zabavljajte, kolikor vam je drago!« pravi Morcerf, nekoliko užaljen. »Če pogledam vas druge lepe Parižane, navajene na boulevard de Gand in na izprehode v Boulogneskem lesu, in če se spomnim tega človeka, se mi zdi, da nismo ljudje iste vrste.«
»To mi je v čast!« pravi Beauchamp.
»Vsekakor,« pravi Chateau-Renaud, »je vaš grof Monte-Cristo čisto galanten človek, razun da ima čisto gotovo majhne zveze z italijanskimi banditi.«
»Ej, saj italijanskih banditov sploh ni,« meni Debray.
»In ne vampirjev,« pristavi Beauchamp.
»Niti grofa Monte-Cristo,« pristavi Debray. »Čujte, ljubi Albert, ura bje poljednajstih.«
»Priznajte, da je vse to bajka, in pojdimoj zajutrekovat,« pravi Beauchamp.
Toda zvenenje ure še ne poncha, ko se odpro vrata in naznani Germain:
»Njegova Ekscelenca grof Monte-Cristo.«

Vsi poslušalci se zganejo, izdajaje s tem predsodek, ki ga je vzbudila v njihovih dušah Morcerfova povest. Albert sam se ne more ubraniti nakratnega razburjenja.

Slišali niso niti voza na cesti, niti korakov v prednji sobi, celo vrata so se odprla čisto tiho.

Grof se prikaže na pragu, oblečen v najbolj pripresto obleko, toda najpopolnejši modni gospodek bi ne bil našel na tej obleki ničesar, kar bi mogel grajati. Vse je pričalo o izvrstnem okusu; vsemu, obleki, klobuku in perilu se je poznalo, da prihaja iz najelegantnejših prodajalen teh predmetov.

Grof pride v sredo sobe in stopi hitro k Albertu, ki mu je prišel naproti ter mu prijazno ponudi roko.

»Točnost,« pravi Monte-Cristo, »je uljudnost kraljev, kakor je rekel, če se ne motim, jeden vaših vladarjev; toda pri najboljši volji ona ne more biti vedno uljudnost popotnikov. Vendar uparj, moj ljubi grof, da mi oprostite z ozirom na mojo dobro voljo dva ali-tri trenutke zamude, ki sem jo zagrešil glede najinega svidenja. Pot, ki znaša petsto milj, ne mine brez ovir, zlasti na Francoskem, kjer, kakor se mi zdi, ni dovoljeno, da bi tepel postiljone.«

»Gospod grof,« odvrne Albert, »baš sem hotel naznani vaš obisk svojim prijateljem, ki sem jih povabil vsled vaše obljube na današnji dan in katere vam predstavljam: to je gospod Chateau-Renaud, katerega plemstvo sega v dobo dvanajstih parov in katerega pradedje so bili člani Omizja; potem gospod Lucien Debray, tajnik ministerstva za notranje zadeve; gospod Beauchamp, častitljiv žurnalist, strah francoske vlade, o katerem pa vendar kljub njegovim nacionalni slavi niste čudi v Italiji nikdar govoriti, ker njegovo glasilo tja ne prihaja; končno gospod Maksimilijan Morrel, kapitan spahijev.«

Pri tem imenu se grof, ki je pozdravljajal doslej uljudno, toda s čisto angleško hladnostjo in ravnodušnostjo, nehote

zgane naprej, in na njegovih bledih licih se pokaže kakor blisk lahka rdečica.

»Gospod ima uniformo francoskih zmagovalcev,« pravi; »to je lepa uniforma.«

Nemogoče je bilo uganiti, kaj je dalo grofovemu glasu tak polet in njegovemu očesu, dasi nehoté, tako lep svit, temu očesu, ki je gledalo tako jasno in mirno, če ni imelo vzroka, da se je zastrlo.

»Ali še niste videli naših Afrikancev, gospod?« pravi Albert.

»Še nikdar,« odvrne grof, zopet popolnoma obvladaje samoga sebe.

»Torej, gospod, pod to uniformo bje jedno najvrlejših in najplemenitejših src naše armade.«

»O gospod grof...« ga prekine Morrel.

»Dovolite mi, da govorim, kapitan... In pravkar,« nadaljuje Albert, »smo čuli pripovedovati o tako junaškem činu tega gospoda, da ga, dasi ga vidim danes prvič, prosim, naj mi dovolji, da ga predstavim za svojega prijatelja.«

Zopet je bilo na Monte-Cristu opaziti oni nenavadni svitli pogled, ono begotno rdečico, ono lahko trepetanje trepalnic, kar je javljalo pri njem notranje razburjenje.

»O, gospod ima plemenito srce,« pravi grof; »tem bolje.«

Ta vsklik, ki je bil bolj odgovor na lastne grofove misli kakor pa na to, kar je govoril Albert, presenetil vse in zlasti Morrela, ki se začudeno ozre v Monte-Crista. Toda ton teh besed je bil tako nežen in tako ljubezniv, da kljub pozornosti, ki so jo vzbudile, ne čuti, da bi imel vzrok čutiti se s tem razžaljenega.

»Zakaj naj bi vendar o tem dvomil?« pravi Beauchamp Chateau-Renaudu.

vedno širile, in da pridemo tako do zmage; kajti demokracija v politiki raste, in z njo si bode pripomogla do zmage tudi splošna in enaka volina pravica. Napil je na to tržaškimi voditeljem mas slovenskega ljudstva v Trstu.

Iur. Premrl je napil starešinam »Slovenije« in v prvi vrsti dr. Rybařu in dr. Tumi. Dr. Rybař je napil narodno-radikalnemu dijaštvu. Rekel je, da krasno vspelo zborovanje je dokazalo, da ima slovenski narod mladino, s katero bi se lahko ponašal pred svetom vsak drugi srečnejši narod. Taknil se je nekaterih točk zborovanja ter posebno z ozirom na predavanje o narodnostnem vprašanju pobijal neko vrsto akademikov, ki vidijo svoj ideal v mednarodnosti. Dokazoval je, da so narodnostni boji socialen pojav, da mnogokrat celo zavzemajo gospodarski značaj. Stavil je za to primere v domovini. Konečno je vskliknil: »Od Vas, akademiki, pričakuje narod rešitve. Velike so nadeje, ki jih stavlja v Vas, da jih uresničite. In Vi jih uresničite, ako bode idealni.« — Iur. Koderman je napil Čehom, iur. Žerjav Jugoslovanom. Nato je imel dr. Tuma daljši vznešen govor, ki je vzbudil vseobče navdušenje. Glavne misli govora so sledeče: Prišel sem na shod s tesnim čustvom; toda doživel sem razočaranje, in danes se mi takorekoč izpolnjuje besede pesnika: »Jugend ist Wiedervergeltung«. Ako bi bil kak dijak pred 25 leti izražal te krasne visoke misli, ki so se izražale na shodu, bi ga bili drugi izključili iz svoje srede. Iz teh krogov je izšla današnja inteligenca. In laško rečem, da mi je bila duša bolna od tistih časov. Danes pa ste vstali in govorite prosto, kar takrat nisem mogel govoriti. Danes držite visoko zastavo in stopate pred slovensko javnost kakor sodniki. Ibsenov stavbenik Solnes je zidal le male hišice in krtime. In ko je prišla mlada Hilda in mu je velela nesti zastavo na visok stolp, zlomil si je pri tem vrat. Islo velja za slovensko inteligenco. Radi tega mora stopiti mladina na njeno mesto. Temelj narodnemu življenju pa je ekonomično vprašanje, in največji greh naše današnje inteligence je ta, da na pragu ekonomičnega prevrata v Evropi ni genila z mezinem. Naš denar, ki ga imamo okoli 100.000.000 K, leži po hranilnicah in škrinjah. Tudi naša mladina mora v svet, da pride potem nazaj poročat, kam naj se Slovenec obrne po Adriji. Popolnoma zanemarjeno pa je tudi vprašanje vzajemnosti. Slovani se ne poznamo med seboj. Balkan, ki bi moral biti naša last, študirajo Prusaki. Na jugu je naša prihodnost, naša moč. Adrija teče navzdol ob Balkanu in tje dol je treba

poslati tudi »ogleduhe«, ne le v Prago. Slovan mora postati »antemurale« Evrope v gospodarskem oziru. Na to morate misliti, ako hočete graditi stavbo. Na to je napil predsedniku Žerjavu in prvemu govorniku Grošeljju. Po napitnicah Čeha Hofmana, Srba Caričevića in Hrvatov Valterja in dr. Smodlake je napil phil. Rostohar narodnemu žensstvu, vet. Ribnikar navzočnim žurnalistom, phil. Kramer »Kolu«, phil. Grošelj pa slovenski prosveti in kulturi, našim idealom. Zadnji je še napil urednik Cotič onemu demokratizmu, ki spaja delavce z rokami in delavce z glavo, v kojem načelu je edina srečna rešitev socialnega dela. S tem se je završil komerz, ki se ga more, dasi je bil posvečen v prvi vrsti le zabavi, po vsej pravici uvrščati glede na njegovo vsebino kot vrednega sodruga med ostale točke shodovega programa.

Veliki javni ljudski shod 8. t. m.

Popoldan 8. t. m. se je vršil v »Narodnem domu« velik javen shod. Udeležilo se ga je okoli 900 oseb. Predsednikom je bil izvoljen g. Ivan Gorjup, podpredsednikoma gg. dr. Slavik in phil. Lovše; zapisnikarjema pa iur. Premrl in iur. Šorli. K prvi točki: Slovensko šolstvo, je govoril dr. Vladimir Ravnikar v Ljubljani. Naslikal je v živih barvah stanje našega ljudskega in srednjega šolstva ter našega vsenčiliškega vprašanja. Pri slednjem je zavzemal stališče, ki so ga bili svojčas zavzeli primorski slovanski poslanci. Zlasti temeljito pa se je pečal s slovensko ljudsko šolo v Trstu.

Dr. Rybař je govoril o točki: Vseslovenstvo in Trst. Rekel je, da so slovenske stranke čisto pozabile na Vseslovenstvo ter potem kritikuje program klerikalne in narodno-napredne stranke, izjavil je, zakaj ne morejo Tržičani ni z eno ni z drugo. O prvi je rekel, da ista zahteva brezpogojno pokorščino višjim cerkvenim poglavarjem tudi v političnih stvarih, o drugi pa, da je njen program napadati vse duhovnike brez razlike. Razložil je nato na poljuden način pojem »avtonomija« ter dokazoval, da je za Slovence edina rešitev narodna avtonomija. Omenil je tudi važnost Trsta za vso Slovenijo ter povdarjal, da bi se morale v njem združiti vse naše gospodarske sile.

Za njim je govoril dalmatinski poslanec dr. Smodlaka, ki je ostro ožigosal indolenco Hrvatov in Srbov v Trstu, ki se tu za narodne boje Slovencev še zmenijo ne. Rekel je, da ves današnji promet iz Dalmacije teži v Trst. Dalmacija pa ne dobiva od Trsta ničesar. Vseledtega je le v interesu Dalmatincev, da tudi oni delajo na to, da

postane Trst naš t. j. slovenski; kajti Trst more postati edino le slovenski ne pa morda hrvatski ali srbski. Obljubil je, da iz Dalmacije napno vse moči, da spravijo tržaške Srbe in Hrvate na drugo pot.

Do sem se je vršil shod v redu. Nastopil pa je tudi sodrug Kopač, ki je pričel zopet pogrevati vse ono, kar je že pogreval na vseh shodih, na katerih je nastopil. Drugega menda sploh ne zna povedati. Grmel je s kanoni, za katere je glasoval dr. Šusteršič, govoril o zvezah klerikalcev in liberalcev, o vladnih hlapcih. Rogal se je stremljenju za osvojitve Trsta, kakor tudi izraženemu mnenju, da silijo Nemci v naše kraje, češ on se Nemcev ne boji. Pravil je zopet, da kapitalisti mednarodno odirajo delavce, in da bodo delavci narodni še le takrat, ko bodo siti. Da, celo svojih šest otrok ni pozabil tudi na tem shodu omeniti. O šolah pa skoro ni črnil. Občinstvo ga je le z težka poslušalo, tako da je nastajal vedno večji nemir v dvorani, dokler ni slednjič nastal tak nemir, da jo je moral Kopač s svojimi sodrugi odkuriti. Izborna se ožigosal Kopačev nastop vet. Ribnikar, ki je opravičeno vskliknil: »Taki h socialnih demokratov še nismo videli, da si smo se vedno zanimali za njihova stremljenja teoretično in praktično.« Označil je Kopača vrlo dobro, češ, iz njega ne govori ne razum, ne srce, ampak edinole trebuh. Po kratkem odgovoru dr. Ravnikarja na Kopačeve napade, so bile sprejete že objavljene resolucije.

K prvi o slov. šoli v Trstu se je sprejel tudi predlog g. dr. Ravnikarja, naj isto predsednik osebno izroči namestniku.

Med viharnimi »Živio« klici in petjem himne »Hej Slovani« se je na to množica mirno razšla s tega shoda, ki ga je narodno-radikalna mladina priredila tržaškemu ljudstvu v znamenje, da se po vsej Sloveniji spremlja narodni boj tržaškega Slovenstva z zanimanjem, ki more dati temu Slovenstvu le novih sil za vstrajanje v težavnem boju proti laški premoči.

DOPISI.

Z Ofice. — Zadnjič sem pisal o novi šoli. Povedal sem, kako se repentijo nekateri proti temu kulturnemu zavodu in kako tudi občinski svet zidanje zavira, mesto da bi isto podpiral. Dobili so se celo taki, ki so z anonimnimi pismi blatili pri c. kr. okr. šolskem svetu podjetnike in gos. nadučitelja na Dolu, češ, da se zidanje ne vrši po načrtu in se rabi slabjši materijal. Seveda je bilo to klevetanje in blatenje brez podlage in tudi brezuspešno,

kajti gos. c. kr. inžiner se je osebno preprčal o pravilnosti in solidnosti stavbe.

Za danes bi rad omenil še eno dejstvo, ki stavi gos. župana v dokaj čudno luč. Občinski dac na pivo bi bil moral priti, kakor je to bilo določeno, na dražbo, in župan je bil dolžan o tem obvestiti tudi druge krčmarje. Seveda on v svoji krščanski vestnosti tega ni storil, ampak stvar lepo opustil, ker se je tako nadejal večjega dobička za svoj žep — za občino mu je bilo prekleto malo mari. Pri seji, na kateri bi moral priti dac na dražbo, je gos. župan seveda izjavil, da je on poslal vsem drugim krčmarjem vabila ter pristavil, da se nikdo dražbe noče udeležiti. To je dejstvo, katero sem slišal iz ust dveh občinskih mož, ki sta se jezila nad tem, da jih župan hoče imeti kar tako na celem za osla. Na drugi strani pa vem tudi za gotovo, da se povabila za dražbo niso razposlala — torej nikdo za dražbo ni vedel. Gosp. županček trdi, da ni nikdo priti hotel, a faktično za dan dražbe drugi niso vedeli, torej tudi niso mogli priti. In tako je ta za občino ves skrbni mož dobil dac na pivo za 55 kron, katere dobi občina, a plačalo se je že gotovo še več kot enkrat toliko.

Ali se to pravi skrbeti za občino, gospod župan? Vam je seveda prav, da je šel dac tako pod ceno, a občina je pri tem izgubila lepe kronice, katerih je potrebna na vseh koncih in krajih. Če bomo tako gospodarili, potem se bo res poznala skrb teh modrih možakov na katoliški podlagi, poznale se bodo povsod posledice tako zabutane ekonomije. To je pravcato »bukovo« županstvo!

Domače in razne novice.

Učiteljska vest. — Voditeljem c. kr. pripravnice za učiteljske v Tolminu je imenovan g. Anton Kutin, doslej učitelj v Št. Mavru pri Gorici.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici vabi gg. pevce vseh slojev k pristopu v možki zbor. Zborove vaje prično dne 3. oktobra t. l. v društvenih prostorih v »Trgovskem domu«. Dohod od strani ljudskega vrta. Vršile se bodo redno vsak torek in petek od 8. do 9. zvečer, dokler zbor sporazumno s pevovodjo g. Josipom Michlom drugače ne določi.

Pomen in namen društva je začrtan v dosedanjem delovanju, na katero se društvo sme s ponosom ozirati, hoteč postati središče slovenske glasbene umetnosti na Gorickem.

Napredujé od leta do leta se bode na VII. koncertu meseca decembra ob zadostni udeležbi pevskih močij izvajala opera »Vodnjak« češkega skladatelja Blodeka. Možki zbor se odloči, ali se bodo prirejali tekom zimske sezone pevski večeri in tekom poletja pevski izleti v goriško okolico, budeč in razširjajoč slovensko pesem.

Vpisavanje v šolo »Pevsk. in glasbenega društva« za klavir in gosli se vrši vsak delavnik dop. od 11.—12¹/₂, in od 2—3 pop. v društvenih prostorih. (Dalje v prilogi.)

»Resnično,« pravi ta, ki je videl mnogo sveta in preiskal s svojim aristokratskim pogledom na Monte-Cristu vse, kar se je dalo na njem preiskati, »resnično, Albert nas ni varal, in ta grof je nenavaden človek; kaj menite vi, Morrel?«

»Pri moji duši,« pravi ta, »tako prosto oko in tako simpatičen glas ima, da mi ugaja kljub čudni opazki, ki jo je napravil glede moje osebe.«

»Gospodje,« pravi Albert, »Germain mi naznanja, da je vse pripravljeno. Dovolite, moj ljubi grof, da vam pokažem pot!«

Molče odidejo v obednico; vsak sede na svoj stol.

»Gospodje,« pravi grof, ko sede, »dovolite, da vam priznam nekaj, kar naj bode zajedno oprosteno za vse nedostatke, ki jih morda zagrešim. Tujec sem in sicer tako popolnoma, da sem danes prvič v Parisu. Pariški način življenja mi je torej čisto neznan, in doslej sem se seznanil pred vsem z orientalskim načinom življenja, ki je gotovo francoskemu najbolj nasproten. Prosim vas torej oprosteno, če se vam bodo zdele moje šege nekoliko preturske, preneapolitanske ali prearabske. Tako, gospodje, zdaj pa zajutrekujmo.«

»Kako pove vse to!« zamrmra Beauchamp. »Gotovo je velik gospod.«

»Velik gospod,« pristavi Debray.

»Velik gospod v vseh deželah, gospod Debray,« pravi Chateau-Renaud.

II.

Zajutrek.

Grof je bil, kakor se čitatelj pač spominja, jako zmeren gost. Ko Albert to opazi, izrazi skrb, da popotniku pariško življenje v sicer najmaterijelnejši, a zajedno najpotrebnejši točki ne ugaja.

»Moj ljubi grof,« pravi, »zdi se mi, da vam prija kuhinja v ulici Helder manj kakor ona na Španskem trgu. Poizvedeti

bi bil moral za vaš okus in dati pripraviti nekaj skled po njem.«

»Če bi me poznali natančneje, gospod,« odvrne grof smehljaje, »bi ne izražali skrbi, ki je za popotnika, kakoršen sem jaz, skoro poniževalna, kajti po vrsti sem užival v Neapolju makarone, v Milanu polento, v Valenciji olla potrida, v Carigradu pilan, v Indiji karrick in lastavičja gnezda na Kitajskem. Za človeka, ki je doma povsodi kakor jaz, ni nobene posebne kuhinje. Jem vse in povsodi, a vedno malo, in danes, ko mi očitate zmernost, imam celo jako dober tek, ker od včeraj zjutraj nisem nič jedel.«

»Kako, od včeraj zjutraj!« vskliknejo gostje. »Že štiriindvajset ur niste ničesar jedli?«

»Ne,« odvrne Monte-Cristo, »moral sem napraviti velik ovinek, ker sem imel poizvedeti za nekatere stvari v Nimesu, na ta način sem se zakasnili in se torej nisem hotel ustavljati.«

»Torej ste jedli v svojem vozu?« vpraša Morcerf.

»Ne, spal sem, kakor vedno, če se dolgočasim in se mi ne ljubi, da bi se poskusil raztresti, ali če sem lačen in se mi ne ljubi jesti.«

»Torej lahko zapovedujete spanju, gospod?« vpraša Morrel.

»Skoro popolnoma.«

»Ali rabite za to kako sredstvo?«

»Sredstvo, ki pomaga gotovo.«

»To bi bilo krasno za nas Afrikance, ki pogosto nimamo ničesar jesti in zelo redko kaj piti,« pravi Morrel.

»Da,« pravi Monte-Cristo, »žalibog bi bilo moje sredstvo, ki je zelo primerno za moža, kateri živi kakor jaz čisto sam za se, zelo nevarno, če bi je rabila armada, ki bi se ne mogla naenkrat zbuditi, če bi bilo to potrebno.«

»In ali smemo vedeti, kakšno je to sredstvo?« vpraša Debray.

»O moj Bog, da,« pravi Monte-Cristo; »tega ne skrivam, to sredstvo je zmes najizvrstnejšega opija, ki sem si ga kupil sam v Kantonu in sem si torej lahko svest, da je čist, in naj-

boljšega hašiša, ki ga je dobiti v Orientu, to se pravi med Tigrisom in Evfratom; te dve substanci se zmešata v enakem razmerju, in to zmes zavžije človek, kadar jo potrebuje. V desetih minutah deluje gotovo. Vprašajte gospoda barona Franca d'Epinau, ki je, če se ne motim, to sredstvo nekoč »pokusil.«

»Da,« odvrne Morcerf, »rekel mi je nekaj o tem, in spomin na to mu je celo prijeten.«

»Toda,« pravi Beauchamp, ki je kot žurnalist verjel zelo nerad, »ali nosite to sredstvo vedno s seboj?«

»Vedno,« odvrne Monte-Cristo.

»Ali se vam zdi predrzno, vas prosim, da vam pokažete to dragoceno sredstvo?« nadaljuje Beauchamp, upaje, da zasači tujca pri neresnici.

»Ne, gospod,« odvrne grof.

S temi besedami potegne iz žepa čudovito bonbonijero, obstoječo iz jednega samega smaragda in zaklenjeno z zlato ključavnico, jo odpre in pokaže strmečim gostom štiri ali pet kroglic velikih kakor grah, katerih je imelo v smaragdovi izdobjini prostora kakih dvanajst. Bile so zelenkaste barve in imale so oster duh.

Bonbonijera napravi pot okoli mize, toda mladi ljudje jo opazujejo mnogo bolj samo in občudujejo neprecenljivi smaragd kakor pa znamenite kroglice.

»Ali vam napravlja te kroglice vaš kuhar?« vpraša Beauchamp.

»Ne, gospod,« pravi Monte-Cristo, »vžitka kakor je ta, ne izročam ne vrednim rokam. Ker precej dobro razumem kemijo, si delam svoje kroglice sam.«

»To je občudovanja vreden smaragd in največji, kar sem jih videl, dasi je imela moja mati precejšen rodbinski nakit,« pravi Chateau-Renaud.

(Dalje pride.)

Pevsko in glasbeno društvo vabi rodoljube in ljubitelje petja in glasbe k' pristopu. Članarina znaša 1 ali 2 K na mesec, ter se pobira v Gorici po društvenem slugi, po deželi potom poštinih čekov, ki se določijo na željo. Društvo nastopa svoje čisto leto. Ustanovljeno z namenom in cilji, kakor „Glasbena matica“ v Ljubljani, je vzdrževalo poleg močnega pevskega zbora šolo za klavir in gosli. V letu 1904./05. je pohajalo šolo 60—6 učencev in učenk, ki so bili razvrščeni na tri oddelke. Z nastopajočimi letom pridobi društvo dobro učiteljico za klavir poleg dosejanega učitelja g. E. Komela tako, da se bode pouk za deklice in dečke vršil posebej. Ker dosejani prostori ne zadoščajo za večje število učencev, je moralo društvo tekom leta 1904./05. odklanjati sprejem novih učencev. Treba bo torej zavod razširiti. Da se ogromni stroški pokrijejo, morajo narodni krogi storiti svojo dolžnost s pristopom v društvo in rednim plačevanjem članarine!

Društvo apeluje radi tega na rodoljubnost razumnosti in posebno onih krogov, ki se ne čutijo vezane doprinesati prispevke za druge zavode.

V Št. Andrežu se bo vršila jutri lepa veselica z bogatim vspehom. Nastopi tamkajšnjega simpatičnega bralnega in pevskega društva so privabili vselej obilo občinstva v Št. Andrež. Tako bo brez dvoma tudi to pot. Društvo pa tudi res zasluži podpore, ker se resno trudi izpolnjevati nelahko nalogo izobraževalnega društva. Čisti dobiček je namenjen — za knjižnico. To pač dosti vabi na veselico, še toliko bolj, ker je znano, da pevci in pevke tega društva se pridno vežbajo ter daje društvo udeležnikom vedno na to stran "dober užitek. Jutri torej v Št. Andrež!

K veselici „Bralnega in pevskega društva v Št. Andrežu“ bodo vozili tramvajski vozovi jutri od 2^{1/2} pop. naprej, in sicer so na razpolago občinstvu na Korenskem trgu. Po končani veselici pridejo vozovi po goriške goste ob 8^{1/2} zvečer.

Volitev župana v Mirnu. — V torek se je vršila volitev župana v Mirnu. Od 18 glasov jih je dobil 10 starešina g. Iv. Scalettari, jedini Lah v občini, ki je tako izvoljen županom. Sicer je bil njegov oče tudi župan v Mirnu ob svojem času, ali to seveda ne opravičuje volitve sina županom v slovenski občini mirnški, toliko manj, ker je znano, da je Scalettari trd Lah, dasi je zrastel med mirnškimi Slovenci, da je Lah goriške mestne barve in Legovec. Drugače je lahko vsega spoštovanja vreden mož, dober občan — ali na častno mesto župana v čisti slovenski občini ne tiče. Toliko manj v Mirnu, kjer je na razpolago polno mož za županski stolec, mož sposobnih in vrednih.

Volitev Laha v takih okoliščinah je velik naroden škandal. In taki škandali se utegnejo bitko maščevati! Sovodnje, Renče, sedaj se Miren — to so tri občine, v katerih županujejo Neslovenci! Pri volitvah v dež. zbor in državni zbor utegnejo biti vse te občine pod uplivom tužcev in vlade, take župane pridobijo lahko Lahi in vlada, rezultat pa je pomoč — klerikalcem, da točko lažje zopet zlezajo na vrh! — Če pojde tako naprej, potem ne bo drugače nego reči: bo treba: Pajfer in vlada, prav imata, da tako tepeta te ne umane Slovence, ki si sami kopljejo grobi! — Kdor zaničuje ne sam, podlaga je tujčevi poti! Ta izrek drži trdno.

Poučen kmetijski izlet. — Goriško kmetijsko društvo priredi pod vodstvom potovalnega učitelja g. Ant. Štrekličja prihodnji četrtak dne 21. t. m. poučen izlet na uzorno posestvo gospoda barona Evg. Ritter-Zahonyja v Monastero pri Ogteju. Oni gospodje, ki se hočejo vdeležiti tega izleta, prijavijo naj se gornjemu g. učitelju vsaj do srede v jutro. Odhod iz Gorice z brzovlakom ob 6:40 zjutraj do Ville Vicentine. Vlak ima tudi s Sežano in z Nabrežino ugodno zvezo. Povratek zvečer ob 5:20.

Proslava Prešerna v Tolminu je bila posebno lepa. Mnogo zastav je bilo po trgu. Na dveh hišah sta bili ozalsani Prešernovi sliki. V soboto zvečer je bila splošna razsvetljava, bakljada, za bakljado so šli pevci in pevke v narodnih kostumih; na glavnem trgu so zapeli „Luna sije“; zbralo se je mnogo občinstva. Po petju je govoril jurist gosp. Pavliček navdušeno o Prešernu; po govoru so začrtili „Zivjo“ in „Slava“ kličci Prešernu. Pevci in pevke so se potem zbrali pri „Modrijanu“ ter se razveseljevali ob prijetnem petju.

Slično je bilo tudi pri Sv. Luciji, bakljada, razsvetljava, petje, le javni govor je odpadel. Tudi tuji inženirji so se vdeležili našega slavlja.

Izredni občni zbor „Sokola“ v Gorici se bo vršil dne 19. t. m. v hotelu „Pri zlatem jelenu“ ob 8 uri zvečer. Dnevni red: 1. volitev delegatov za ustanovni občni zbor „Sokolske Zveze“ in 2. raznoterosti. Ako bi ta občni zbor bil sklepčen, se vrši drugi uro pozneje. „Sokol“ v Gorici se vdeleži korporativno z zastavo narodne slavnosti v Podgori 24. tm. Ker namerava prirediti „Sokol“ nekaj posebnega, prosimo, da se vdeleže vsi člani, ki imajo društvene obleke in da pohajajo redovne vaje, ki bodo v četrtek in soboto ob 8^{1/2} zvečer v društveni telovadnici. Upamo, da bode 2 uri vsakdo rad temu žrtvoval!

Sokolska veselica v Pivčini. — Jutri se bo vršila v Pivčini naznanjena Sokolska veselica. Pripravljali so se za veselico prvaški Sokoli precej časa ter si dali dosti truda za vežbanje, tako, da zasluži veselica, da se sponese prav dobro. Sokolska postojanka v Vipavski dolini je velike važnosti, zato je prav, da se podpre jutrišnjo veselico kar najizdatneje z obilo udeležbo!

Umrla je gospa Ana Jug, rojena Brezigar, v 47. letu svoje starosti. Zemске ostanke prepeljejo danes pop. v Pevmo.

Društvo „Ladija“ v Devinu priredi jutri že naznanjeno veselico. Sokol iz Trsta napravi jutri korporativen izlet z zastavo v Devin. Važnost društva „Ladija“ v devinski postojanki je taka, da je nikdar ne moremo zadostno poudariti. Radi tega pa je upati, da bo veselica jutri dobro obiskana ter se obnese kar mogoče poveljno v korist slovenstva v Devinu.

„La Voce dell' Asino“. — Zadeli smc, ko smo tako označili najhujšji „poluresni“ laški listič v Gorici, ki je pa poln hujskanja in zabavljanja Slovencev. V drugi številki je v tej „Voce“ že zlezel na dan osel. V četrtem predalu ga imajo na prvi strani, precej visoko. V tretji številki utegne zlezti že pod naslov, kamor edino tiče.

Komel — Comelli; Jug — Juchl. — „La Voce dell' Asino“ pravi, da bi se moral nje urednik pisati pravzaprav Comelli ter da ni Komel. Pričakujemo, da povedo prihodnjič, da bi se tudi gospodar-tiskar Jug, po takem razlaganju, sedaj se piše Juchl, moral pisati J u c h i. Ta Juchl, pri katerem se tiskajo razne nesramnosti in lumparije v omenjenem listu proti Slovencev, pa kaj rad lovi slovenske odjemalce. Slovenci, le podpirajte ga!

Žrtvi mavrov na Coriškem. — Pri 97. pešpolku v Trstu sta umrla dva vojaka vsled napora pri manevrih. Eden je bil rešervist, družinski oče, drugi aktivno služeč Dalmatincev, največji vojak pri regimentu. — K 97. pešpolku dajejo vedno nekoliko Dalmatincev. Ali podnebje v Trstu jim tako malo ugaja, da umirajo. Čemu jih torej sploh privedajo 97. pešpolku?

Goriška mestna učiteljica — glavna sotrudnica pri „Corriere“. — „Corriere“ je v zadnjem času proti Slovencev ves poln strupa, katerega vlija v njegove nečedne predale mestna učiteljica F. Tisti „molti cittadini“ pod hujska-jočimi noticami ni nihče drugi nego omenjena učiteljica, ki sovraži Slovence iz dna srca. Kaj tako zensče naj bo mestna učiteljica? Kaj ni to strašanski škandal, da se drzne mestna učiteljica hujskati meščana na meščana? Kaj zato je v Gorici? Kaj pravi k temu župan? Kaj pravi druga šolska oblast?

Narodnostno boje v Gorici napoveduje od dne do dne „Corriere“ in sedaj se „La Voce dell' Asino“ hujskanje se vrši sistematično; kdor ve še, kako se drugače naziva potrpeljivim Slovencev v mestu, ve, da prva prilika utegne privedi zopet do pouličnih napadov. — Če jih hočejo imeti Lahi, naj jih le izzovejo; povečino jim, da bodo še malce dražji kakor pa tam okoli leta 1897!!

Od kompetentne strani se seveda ne stori nič, da bi se zatlro v kalu tako prodirajoče narodnostno hujskanje od laške strani!

Kaj res nimajo drugega prila? — Laški žurnalisti in žurnalisti nje okoli „Corriere“ in „La Voce dell' Asino“ (lepa družba!) se zaletavajo v vsaki številki v Slovence. Kaj res nimajo drugega posla? O, da, imajo ga! Naj se brigajo rajši za Furlane, tam doli naj razganjajo „temo“, da bodo vsaj varni med njimi. Te naj pridobivajo zase, ker drugače izginejo danes ali jutri Lahi z Goriškega! Slovincu se med Furlani ne zgodi nič, ali laški hujskači iz Gorice, Červinjana in Gradišča ne smejo med nje! — O tem naj pišejo po svojih listih, ne pa zaletavati se celo v slovenske lepake po mestu ter grdit ob vsaki priliki Slovence, od katerih ni mesto!

Kdo je torej narodnostni hujskac na Goriškem? — Vedno bolj se kaže odpor Furlanov proti Lahom v deželi, zlasti, odkar so začeli strahiti z „Lego“ po Furlaniji! Furlani spoznavajo laške hujskače s slovenskimi prijimki iz Gorice ter jim dajajo to čuti prav na občuten način. Ker Slovenci sploh ne gojijo narodnostnega sovraštva in ker Furlani nečejo Slovencev nič, je jasno, da so hujskači de. goriški bastardi, radi katerih so morali Slovenci, s privoljenjem c. kr. oblasti, že toliko pretrpeti. In ta zanikerni živelj naj bi dražil naprej s pomočjo vlade in — slovenskih klerikalcev, ki tavajo s svojo neumno politiko za petami Pajerjeve prefriganosti!!

Nunc Kadenaro. — Srečna Dol. Trebuša ima znanega slovitega nunc Kadenara, ki ima pač vse talente za krovjerejo, za pastirja in mešetarja, nikakor pa ne za duhovnika. On ne pase duš, ampak krave v Trebuši, in se tudi sploh malo meni za svoje „ovčice“. Tam pred časom je bil umrl nekdo, katerega ni pokopal. Mrlič je ležal, določen je bil čas pogreba, ali nunc Kadenaro je šel rajši na Vipavsko, kjer mu je dišala neka dedščina, doma paje pustil mrliča, katoliškega kristjana, spravljenege z Bogom, brez cerkvenega pogreba! Rekel je, da naj gale pokopljejo, že opravi on potem, ko se vrne, molitve na grobu! Vrnil se je res, ali molitev ni opravil nikdar. Umrl je bil dober kristjan, ali revež. Brez dobrega plačila pa katoliški duhovnik ne zmoli niti očenaša, kamoli da bi opravil pogreb!

Ta Kadenaro je neusmiljen. Nekega botra je držal dve uri pri krstu ter ga sekiral in izpraševal razne reči. Slednjič se je boter naveličal sitnosti farjeve ter se mu je odločno uprl. Kadenaro pa je hitro pokazal svojo ljubezen do bližnjega, rekoč, da mu bo škodoval, kjer le mogoče!

Kaj pravi nadškof in krez k takim „pastirjem“?

Taki „pastirji“ so — filoksera v vinogradu Gospodovem!

Pomanjkanje učiteljev. — V Joanizu v Furlaniji je šola zaprta, dasi so drugodi v gradiškanskem okraju že pričeli s šolskim podnikom. Ni učitelja, ni učiteljice. Jih ni dobiti! Otroci letajo po vasi ter igrajo „Marco o Madonna“.

V Gorici je polno za prosveto navdušenih laških fantičev, ki premišlujejo, v kako slovensko vas ob jezikovni meji bi utaknili knjige svoje ljudske knjižnice! Namesto tega nepotrebne premišljevanja naj se rajši trdijo, da se bodo učili njihovi „rojaki“ pisa in brati! Bo boljše delo!

Kalabrici odšli. — Kar jih je bilo pri delu na bohinjki železnici, so odšli domov, ko so izvedeli za strašno nesrečo, katera je zadela njihovo domovino.

Volitev župana v Ajdovščini. — Županom v Ajdovščini je izvoljen dosejani g. župan Ignacij Kovač; prvi namestnik je g. Jos. Krtel, drugi g. notar Artur Lokar.

Domobranski pešpolk št. 5. je promeščen v Pulj, in sicer z vsemi oddelki in dopolnilnim krajnim poveljstvom. Odhod iz Trsta bo dne 30. t. m. z državnega kolodvora. Drugi batalijon tega polka ostane začasno še v Gorici, ker primanjkuje prostorov v Pulju.

Tržaški škof Nagl v Klancu. — V soboto 9. t. m. je prišel škof Nagl v Klanc. Sprejel ga ni nihče, ljudstva ni bilo blizu. Ena sama slov. zastava je vohrala v Klancu, in še ta monda v čast Prešerna. Drugi dan pa je pridigal škof, kolikor se je naučil v to svrhu slovensko, o miru, ljubezni in slogi, pa da se morajo pokoriti papežu, škofu in njegovim zastopnikom! Besede pa so padle na nerodovita tla, ker ljudstvo nič več ne verjame takemu škofu, kakor je Nagl! Pridiguje naj sam sebi o miru in ljubezni, ker on dela nemir, on je sejalce sovraštva. Ljudstvo ima zanj le — lrbet!

Ponesrečil je v Ljubljani pri stavbi vojašnice I. Vodopivec iz Renč. Pogreba v Ljubljani se je udeležilo kakih 300 oseb, tudi mati ponesrečenca. Položenih je bilo na krsto več vencev.

Plesna veselica v Kasovljah je odnešena zaradi tamkajšnjega razdrtega mosta. Tako nam sporoča bralno in pevsko društvo v Brjah.

Občni zbor goriškega kmetijskega društva, ki se je vršil v četrtek v veliki dvorani hotela „Pri zlatem jelenu“, je pokazal, da se naši kmetovalci za to društvo jako zanimajo. Vdeležilo se ga je okoli 150 članov. Vlado je zastopal visokorodni g. dvorni svetnik grof Attems. Predsedoval je zborovanju dež. posl. Jak. Končič ki je kot član ustanovnega zbora poročal o dosejanju krakih. Pri volitvi je bil

izvoljen predsednikom društva Jak. Končič s 164 glasovi, a prvim podpredsednikom dr. Franko. Za drugega podpredsednika ni dobil nikdo absolutne večine, zato se je vršila popoldne med dež. posl. Bl. Grčo in Ern. Klavžarjem ožja volitev. Ker se je izjavil prvi, da sprejme volitev samo, če bo izvoljen enoglasno (!) in je pri tem vstrajal, priporočil je drugi radi ljubega miru, da se izvoli drugim podpredsednikom Viljem Dominiko, vodja na kmet. Soli, kar se je tudi zgodilo. Tajnikom je izvoljen Fr. Kocjančič, za odbornike pa A. Klančič, Josip Pavletič, Ernest Klavžar, Josip Mervic, Ivan Saunig, Rud. Fiegl, Anton Mozetič, Maks Ličen, Fr. Obljubek, Ant. Zucchini, Maks Ukmar, Ign. Kovač, Ant. Kozem, Andrej Vrtovec in Anton Kosmač. Jutranje zborovanje nadaljevalo se je popoldne. Po ožji volitvi drugega podpredsednika stavl je gosp. nadučitelj Medvedšek predlog, naj se zaprosi vlado, da bo dajala svoje podpore, namenjene slov. strani dežele, v bodoče potom goriškega kmet. društva in ne potom c. kr. Gospod Klavžar stavl je nujni predlog, naj se zaprosi c. kr. kmet. ministerstvo, da deluje na to, da finančno ministerstvo prekliče novo odredbo, s katero takorekoč prepoveduje kmetovalcem žgati smokve. Pri ti točki unela se je precejšnja debata. Predlog sprejel se je enoglasno, na kar je predsednik zaključil zborovanje.

V prednaznanilo! — Veliko število veselic v naši goriški okolici zaključa za letošnje poletje veselica „pevskega in tamburaškega društva „Podgora“ v Podgori“. Vas je tekmovala z vasjo, izbrano petje se je razlegalo iz priprostih grl daleč okrog in s svojimi nastopi se je izkazala naša vria okolica, da tvori jeklen obroč okrog goriškega mesta. In ravno na onem mestu, kjer se je bilo bati, da počita jeklen obroč, v Podgori namreč, bode sedaj velika narodna veselica. S tem se more obroč tako utrditi, da mu ne bodo škodile nobene pile.

Na krasnem prostoru visokorodnega grofa Attemsa se bode vršilo dne 24. t. m. veliko narodno slavje, pri katerem bodo sodelovala tri sokolska društva, pet okoliških pevskih zborov, en tamburaški zbor in en pevski zbor v stari narodni noši. Takega praznika dosejati še ni doživela Podgora. Pevsko in tamburaško društvo „Podgora“ se je, kakor kažejo znamenja, zopet vzbudilo k življenju, katero ne pozna počitka, ne pozna počitnic pri vsodbuji narodne samozavesti. Kdor pozna stališče takega narodnega društva v Podgori, pohiti gotovo na to veselico. Okolica podpira, kjer le možno, meščane, in ob takih prilikah naj vračajo tudi meščani okolici to, kar jim je ona dobrega storila. Podgora je pa tudi potrebna podpore. Za ljubeček si lahko vsak sam napravi, in najbolje je, da si ga napravi 24. t. m. v Podgori pri veselici. Več prihodnjič!

Vipavska Čitalnica je priredila dne 8. t. m. naznanjeno veselico, katera je bila res velika ljudska veselica, kakoršnih je malo videla Vipava. Ples po goriški šegi je pričel ob 1. uri pop. Ob 7. uri zvečer je pričel koncert „Pod skalo“, in po tem predstava šaloigre „Ne kliči vraga!“ Nastopila je tudi znana izborna pevka g. čna Hrovatinova ter žela mnogo priznanja. Lep je bil tudi pevski zbor bralnega društva „Lipa“ s Slapa.

Na glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob južni železnici je došlo okoli 1000 oseb. Tako udeležbe še ni bilo na nobeni skupščini. Navdušenje je bilo veliko. Zborovanje se je izvršilo kakor običajno.

Društveni dohodki znašajo 64.328 K 11 v, troški 61.096 K 67 v.

Občinske volitve v Dornbergu. — Pri občinskih volitvah v Dornbergu so zmagali v vseh treh razredih klerikalci s pomočjo vlade, ki jim je pustila časa celo leto za agitiranje ter je odredila volitev pred trgatvijo, vpostevaje, da so klerikalci bolj sredi občine, pa dobro pripravljani. Volitve pa so se vršile v strahu pred naprednjaki, kajti vzeli so v svojo listo tudi hočeš nočeš 4 neklerikalce in prejšnjega svojega župana so tudi volili, dasi ga še vedno napadajo po farovski listih. Do zmage je pomagala klerikalcem vlada! Več še spre-govorimo.

Trgovina A. Bisali. — Kakor naznanja inserat, je prevzel gospod Avrelj Bisal znano dobro trgovino M. Musine v Gosposki ulici v Gorici. G. Bisal je izvežban in izurjen trgovec, ki zna postreči dobro, za kar je v dobrem spominu pri vseh, ki so kupovali v prodajalnici, kjer je bil nasavljn. Njegovo trgovino priporočamo torej kar najtopleje p. n. občinstvu v mestu in na deželi.

Ljubljanski škof in Prešernov spomenik. — Vse se je smejalo pri nas pozivu ljubljanskega škofa na župana, da mora poskrbeti, da dobi muza na spomeniku, to je po škofu „nesramno odgaljena ženska podoba“ — obleko! Škof Tone Bonaventura mora pač vedeti, po kolikih cerkvah, zlasti v Italiji, v Vatikanu, je vse polno „odgaljenih ženskih podob“, nad katerimi se spodobni ljudje prav nič ne skandalizirajo, ker umejo umetnost; maše se berejo pod njimi.

Zato je le bedarija, če se spodtika škof nad Prešernovim spomenikom ter govori o pohujšanju! Če mu je že toliko pohujšanje pri srcu, naj skrbi rajši, da se ne bodo spoštovale tako, kakor doslej „nesramno odgaljene ženske podobe“, pa žive! — po družbah Marijinih hčera in po farovžih! Hic salta!... Sicer pa smo čitali te dni, da mislijo razširiti „Studentec“ pri Ljubljani...

Radi hraččenja so zaprli mestni redarji 58 letnega Andreja Blazetiča iz Kneže.

Pobil se je nevarno pri železniškem delu v Dolginjivi 39-letni delavec B. Pavičević iz Črnogore. Prinesli so ga v Gorico k usmiljenim bratom.

Ker je tepel svojo mater je bil obsojen 30 letni Iv. Goljevšek iz Vipolže na 6 tednov težke ječe s postom. Prav toliko je dobil Ivan Trpin iz Št. Ferjana, ker je pretepel očeta.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Kürner.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 17. do 24. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Cristofoletti-Kürner.

Po vojni med Rasi in Japonci.

Še vedno boj.

Dne 11. t. m. so napadli trije ruski polki Sušan, ali bili so odbiti. Kakor se vidi, mir še ni znan na celem bojišču.

Odgovori.

Ruski mirovni pooblaščenca so odpotovali domov na ladji „Kaiser Wilhelm II.“ Ko so se poslavljali od japonskih tovarišev, je rekel Komura Viteju, da obžaluje, da ne more vsled bolezni spremiti svojega cenjega prijatelja na ladjo.

Premirje sklenjeno.

Premirje med rusko in japonsko vojsko je sklenjeno. Pogodbo sta podpisala za Japonce Vukušima, za Ruse Oranovski.

Razgled po svetu.

Zadnje vesti. — Potres v Kalabriji se ponavlja dan na dan ter provzroča vedno večjo škodo. — Norveška se mobilizuje. Preti torej vojna na severu. — Premirje v Mandžuriji je stopile v veljavo z današnjim dnem.

Državni zbor je sklican na dan 26. t. m. Takoj prvi dan se predloži državni proračun za leto 1906. Temu sledi predloga o laški pravni fakulteti v Roveretu. Za tem začne debata o ogrski krizi, potem pride na vrsto volitev v delegacije. Zasedanje bo trajalo do 13. okt.

Ogrski državni zbor. — Včeraj se je sešel ogrski državni zbor, pa je bil takoj odgojen do 15. oktobra. Febrvary je naznanil demisijo ministerstva. Izjavil je, da krona je še vedno pripravljena sestaviti ministerstvo iz koaliranih strank, če predložijo sprejemljiv program. Zbornica je sprejela Košutov predlog, da protestuje proti zopetnemu odgojenju zbornice.

Socijalni demokratje so priredili impozantno demonstracijo za splošno in jednako volilno pravico. Bilo jih je pred parlamentom kakih 50.000.

Brošura „Zeisig“. — Izšla je bila brošura, na kateri je bilo zapisano, da jo je izdal dr. Zeisig. V tej brošuri se je kazalo na potrebo, da se Ogrska odcepi od Avstrije; nekateri ogrski politiki so se pogovarjali z nemškimi cesarjem, da bi postavil jednega svojih sinov na madjarski prestol. Sedaj se je doznalo, da je pisal to brošuro neki Zigány, katerega so zaprli radi veleizdajstva. Zigány je član uredništva Banffyjevega „Pesti Hirlap“. Sokriv je na tej brošuri baje tudi bivši ogrski ministerski predsednik baron Banffy, cesarjev svetovalec.

Lahi za vseučilišče. — Laški parlamentarni klub je obelodanil manifest „na laški narod v Trstu, v Trentinu, na Goriškem in v Istri“, v katerem se slika razvoj vprašanja glede laškega vseučilišča v Avstriji in se označuje stališče, ki ga zavzema v tej zadevi klub v državnem zboru. Klub izjavlja, da vztraja, kakor celokupni narod na stališču, da se ima laška univerza ustanoviti v Trstu ali nikjer in da se bo za to zahtevo boril do zadnjega, do-

kler ne zmaga. Shoda laških poslancev v Trstu, kjer se je sklenil ta manifest, se je udeležilo 16 poslancev. Malfatti in Tambosi se ga nista udeležila, ker sta odložila svoje mandate, poslanec Combi je bil zadržan, poslance Delugan in Conci pa sta izstopila iz kluba, ker sta mnenja, da je sprejemljiva vladna ponudba, da se ustanovi italijansko vseučilišče na južnem Tirolskem.

Kolera. — V Podgorcih pri Krakovu sta zbolela dva gimnazijca za kolero. Na Pruskem je zbolelo nanovo za kolero od 12. do 13. t. m. 15 oseb, umrle so 4 osebe. Skupno je dosejalo zbolelo 179, umrlo pa 65 oseb.

Književnost.

Josip Regali, Relleff. — Tiskal in založil Dragotin Hribar v Ljubljani. 1905. Pod tem izbornim pogojenim naslovom je zbral Adam Sever nekaj že prej natisnjenih in nekaj novih črtic ter stopil z njimi zdaj s svojim prvim imenom pred slovensko občinstvo. Res pravi — reliefi, izsekani z resno, zamišljeno, skoraj teško roko iz trdega, preprostega granita. Zato je na vsej tej knjigi nekaj prav posebnega: samosvojega in markantnega. Svojim čitateljem toplo priporočamo to zanimivo, zelo okusno opremljeno knjigo.

Žrtev jezuitov.

(Dalje.)

Jezuit Mih. Gattin izpove, da se mu zdi, da ga je prašal Keler za novce za pot v Ameriko ali pred vratmi samostana ali na hodniku. Na vprašanje, če se samostanska vrata, katerih je troje, dobro zapirajo, pravi, da se mu zdi, da se ne zapirajo dobro.

Priča. Ali se more kasneje, ko se vrata zapro, priči v samostan brez rektorjeve vednosti?

Priča. Ni mogoče, mora se zvoniti. Takoj pa, kakor se vrata zapro, se mora odnesti ključ v rektorjevo sobo.

Priča. Carlo Beretta pravi, da je videl obtoženca 12. jan. ob 3/4 9. v samostanu, naznanil pa je to šele na 15. Zakaj je odlašal toliko časa?

Priča. Kleriki so oddaljeni od duhovnikov ter ne smejo ne z nami ne z lajki, toliko manj s tuji brez dovoljenja govoriti. Kleriki ne vedo nič, kaj se godi v hiši.

Priča. Ali je mogel Beretta storiti tatvino?

Priča. Ne. On nas je stregel pri večerji. Jed se prinese iz kuhinje, in on jo je nosil nam. Za tatvino bi bilo potreba najmanj 10 minut, moral bi se odstraniti po večerji, ali tega bi ne bil storil neopažen. Po večerji odide vsa skupina v svojo rekreacijo. Beretta je šel zadnji ter srečal na stopnicah obtoženca.

Svetnik Došen. Kako mislite, da je prišel obtoženec v samostan?

Priča. Kakor jaz mislim, je moral imeti odpirale, ali pa je posnel v vosku odtis ključavnice ter si napravil ključ. To je toliko lažje, ker sem bil tudi jaz s profesorjem fizike napravil tako odpiralo, ter smo s tem odprli vrata rektorjeve sobe in vrata na vrt.

Svetnik Dimović. Ali so nad vratni posameznih sob kakih znaki, da se ve, kdo ali kaj je notri?

Priča. Da, nad vsakimi vratni je napis z oznakom, nad vratni rektorja stoji napis „pater rector“.

Svetnik Dimović. Potem pa je mogel tatvino izvršiti vsakdo, ki zna čitati, ter ni bilo treba, da posebno pozna samostanske prostore.

Rektor Giampietro Bettini pove v bitstvu isto kakor v preiskavi. Pravi, da se ne spominja, da bi bil poskušal, da se vrata njegove sobe zaprta; ve pa, da je bil jako presenečen, ko je dobil odprta. On da jih je bil gotovo zaklenil. — Zadnjikrat je skontroliral blagajnc 1. jan. in 9. jan. Slednji dan je vzel tisočak ter ga zmenjal na Reki. Ne ve, ali je pri povratku prešteel denar ali ne. Soba njegova se pospravlja dvakrat na teden, v sredo in soboto; takrat jemlje ključ s seboj, ko se pospravlja, bere mašo. V njegovi odsotnosti, pravi, ne more nikdo v njegovo sobo, ker ima ključ pri sebi. Pove, da je sobo pospravil 12. lajik Spetti, kasa je bila zaprta. Tisti dan je bil v samostanu neki tuji delavec, ki je delal na vrtu.

Carlo Beretta, glavna priča proti Kelerju, izpove: 12. jan. zvečer ob 3/4 9. sem šel iz rektorija v kapelo. Na stopnicah sem srečal obtoženca, ki je bil na prvih gorenjih stopnicah.

Priča. Poznam ga jako dobro. Bil sem tudi v njegovi hiši, kjer sem gledal njegove fotografije.

Priča. Pa kaj je storil Keler, ko ste ga opazili.

Priča. Ne spominjam se, ali je rekel Keler prej „Hvaljen Jezus in Marija“, ali jaz: „na veke“! Ko me je opazil, se je stresel, ter se pomaknil na levo, kar mi je bilo malce sumljivo. Z druge strani Kelerjeve je gorela svetilka. Prišedši v kapelico, kjer sem sedel poleg vratarjevega pomočnika, hotel sem opozoriti tega na Kelerja, ali sem se zdržal. Drugi dan, ko sem zvedel za tatvino, nisem hotel nič reči, ker nisem sumil Kelerja. Šele na dan 14., ko sem zvedel, da je zaprt, sem začel sumiti nanj. 15. sem šel k spiritualu, da mu vse povem.

Priča. Ali morete Vi vzeti na svojo dušo, da je oni človek, katerega ste srečali ob 3/4 9. zvečer, bil Keler, in po čem veste, da je bila ura prav toliko?

Priča. Morem vzeti na dušo. Da je bila ura toliko, vem po uri, ki visi nad stopnicami.

Sodnik Bauer. Pa kako, da Kelerja ni srečal niti eden onih, ki so šli pred Vami.

Priča. Oni so šli vsi hratu, vsak v svojo rekreacijo. Keler je mogel čakati, da so vsi odšli, potem je šel. Branitelj je stavil nekaj vprašanj, pa je odgovore zabranil predsednik.

Zaslišar je bil še vratar Josip Meneghetti, nakar je bilo konec zaslišavanja.

Državni pravdnik Aleksander Strohal je pel na to slavo jezuitom, katerim se mora brezpogojno verjeti!

Po govoru branitelja gre sodni dvor v posvetovalnico, in ko pride zopet v razpravno dvorano, proglasi sodbo:

Nazarij Keler je kriv zločinstva tatvine v svoti 6545 K 70 v ter se ga obsoja na 3 leta v težko ječo; 12. jan. vsakega leta se mora postiti ter se ga zapre v posebno temnico; plačati ima troške in vrniti gorenji znesek.

(Pride še.)

Na prodaj je več sto kraških hrastovih dog po nižani ceni.

Za pojasnila se je obrniti na gosp. Ant Gerbec-a, Via Morelli št. 31, I. nadstr.

Ogrska cvetlična paprika

Iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franco. Nadaljne posebnosti: slatina, ogrski salami itd se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Naznanilo.

Podpisane si usoja naznanjati slavnemu občinstvu, da zopet deluje ajdovski valjni mlin, kateri je moral pred 3 meseci radi obnovitve in povečanja prenehati z delom. Mlin se sedaj ne boji nobene konkurence vsled svoje avtomatične oprave in opreme z najnovejšimi in najboljšimi stroji in siti. On lahko izdelava 200 do 250 meterskih centov na dan. Ž njim je združena tudi elektrarna.

Mlin bo izdeloval pšenično moko v dosedaj splošno priznani kakovosti in pri tem tudi bolj pazil na izdelovanje turšičnih izdelkov na ta način, da se spravi na trg 3 številke turšične moke in 2 številke turšičnega zdroba. Izdelovala se boče tudi ržena moka.

Pri tej priliki prosim svoje cenj. gg. odjemalce, da bi mu oprostili, ako so se pojavila v zadnjih tednih vsled dolge trajajoče nedelavnosti mlina kakoršnakoli motenja v pravilni oddaji blaga. Zahvaljujem se za dosedaj izkazano mi zaupanje ter prosim, da me slavno občinstvo blagovoli počastiti z mnogimi naročbami, tudi v bodoče, pri čemur zagotavljam najtočnejšo postrežbo in bilježim spoštovanjem

Valjni mlin W. JOCHMANN v Ajdovščini (lastnik ANDRE JOCHMANN)

Zastopstvo in zalogo za Gorico in deželo ima JOSIP ROVAN v Gorici, Stolni trg 9.

Veliki prazni sodovi iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30 do 70 hektolitrov, 6-7 cm debelosti v glavi, v popolnoma dobrem stanu, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. Natančneje se izve pri gosp. L. Sternu, na tekališču Jos. Verdi v hiši Medvedove konfekcijske trgovine v II. nadst. (nasproti kavarne Schwarz).

V bližini bodoče postaje Sv. Lucija-Tolmin

(Bohinjska železnica)

se prodaja po nizki ceni hiša — sezidana pred 2 leti — z dvema stanovanji in pripadajočimi prostori in vrtom. Resni ponudniki si lahko ogledajo hišo ter opozorijo prej gradbeno podjetje bratov Redlich in Berger v Tolminu. Na željo se pošlje tudi obris in točen opis poslopja.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastonj in franco v prv. Schwannan - Apoteke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

O. kr. krojaški kroji, vsakteremu razumljivi, raznih velikosti. Cena za celo obleko 18 K, samo telovnik in Jopa 10 K.

M. POVERAJ

v Gorici, na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica. Trgovina z manufakturnim blagom in gotovih oblek. Nizke cene brez konkurence. Vse priprave za vojaštvo. Častniške in uradniške uniforme z orožjem.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščete se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celo leto. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za pletenje Tomaz H. Whittick & Co — Praga trg sv. Petra 7. I. 434. — Trst, ul. Campanile 13-434.

Prva
goriška manufakturna
in modna trgovina

PREGRAD
& ČERNETIČ

Gorica
„TRGOVSKI DOM“

Priporočata
svojo novourejeno zalogo:

Volнено blago

Popelin, cibelin, žensko
sukno v vseh kako-
vostih in barvah.

Modni barhenti

flaneli, berkalini, ce-
firji, batisti i. t. d.
najnovejše vrste.

Svile in baržuni

za bluže, kakor tudi
za okraske, vsakovr-
stne čipke, broderije,
čipkaste ovratnike,
gumbe i. t. d.

Pasovi, rokavice, šerpe

otroške in ženske no-
gavice in trikot srajce.

Amerikansko perilo

za dame in gospode.

Ovratniki in kravate

vedno najnovejše
fazone.

Salonske preproge

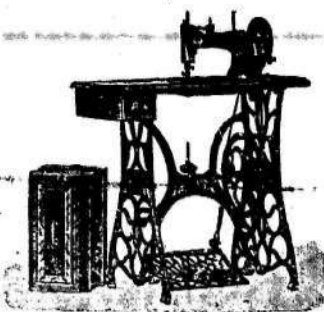
posteljne in namizne
garniture, zastore, (za-
vese), flanelaste in
šivane odeje.

Za bala in novice

raznovrstna platna,
cvilhe, žima in volna
za postelje itd.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najbolji.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, k
navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
več kot 30-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali,
da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se
ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffovim**
Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedec
brezšumno.
Pfaffovi šivalni stroji so neprekosljivi za domačo rabo in
obrtne namene.
Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za umetno vežanje
(recamiranje) ter se poučuje brezplačno.
Pfaffovi šivalni stroji prekosijo na dobroti vsako tovarno.
Jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.
Zaloga **Pfaffovih** šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio števil 1
SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska allee 14

v zalogi ima tudi razne kamnite plošč
umivalnike za kuhinje, žiebe itd.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

Priporočata

se slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih
iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

Sprejema in izdeluje vsakovrstne kamno-
spomenike in v stropne strobe spadajoča
tela po pravi meri in cenah.

Veliki izbor in nizkih cenah.
manufakturnega blaga
Velika zaloga

Gorica - Gosposka ulica št. 6 - Gorica
nasl. M. Mužina.

A. Bisail & Co.

Za gg. učitelje!

Izšel je lično vezan, jako praktičen

učiteljski koledar

z imenikom ljudskih šol in učiteljskega
osebja na Kranjskem, južnem Štajerskem
in Primorskem, z osebnim staležem
kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva
in z ročnim zapisnikom za šolsko
leto 1905/06. Sestavil učitelj v Ljubljani.

Cena: Za 75 učencev 70 v., za 100 učencev 80 v.,
za 125 učencev 88 v., za 150 učencev 1 K

Naroča se pri založniku in tiskarju
Iv. Pr. Lampretu v Kranju.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporočata vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte itd.

Priporočata se slavnemu občinstvu za množ-
gobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Prosiva zahtevati listkell

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor:
cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje,
strelna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi
orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber
kuhinjskega in hišnega
orodja, pečij, štedit-
nikov po brezprimerno
starih cenah.

Pozor! Eno krono nagrade!

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojfo št. 11.

Edina zaloga
stavbnih nosilcev
v Gorici.

Pocinkane žice

za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdil
najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri
naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listkell

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati da
smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje
— vsled pridobljene koncesije od obrtne
oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči
in gonilnih naprav,
kakor tudi vsa popravila spadajoča v to
stroko.

Z ozirom na dolgoletno vežbanje
pri najboljših tvrdkah te stroke (Schu-
ckert, Siemens & Halke) pričakujeta da,
se bode slavno občinstvo ravno tako za-
upno obračalo na podpisana kakor do-
slej ter zagotavljata solidno in ceno iz-
vršitev vsakega naročila spadajočega v
našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata
razna pojasnila
spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.
V Gorici, za vojašnico števil 13.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. Verdi 42. GORICA Tekališče Jos. Verdi 42.

Specialiteta **oljkega olja**

Jedilno olje
po 28 kr.

Srednje vrste à 32 kr. liter
fine " " 36 " "
iz Istre " " 40 " "
" Corfu " " 48 " "
" Bari " " 56 " "
" Molfette " " 64 " "
" Provence " " 72 " "
" Monte " " 80 " "
" S. Angelo " " 80 " "
" Luke " " 96 " "

Sprejemajo se naročila v posodah od 5,
10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler
jih rabi.

Brezplačno pošiljanje na dom.

Štev. 988.

Razglas.

Da se napravi potrebn red na tu-
kajšnjem pokopališču, je sklenilo pod-
pisano občinsko starešinstvo v seji dne
9. decembra 1904. da se morajo odpra-
viti do konca tega leta vsi nagrobni
spomeniki in vse ograje iz grobišč, ka-
tera so nad 10 let stara in za katera ni
bil odkupljen prostor.

To v znanje in ravnanje vsem pri-
zadetim domačinom in ptujcem. Po pre-
teku določenega časa »31. dec. 1905.«
izvrši to občina Solkan, dotični pa iz-
gube pravico do spomenikov in ograj.

Zupanstvo v Solkanu

dne 28. avgusta 1905.

Župan:

Mih. pl. Batistič.

Gorica Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-
skega vrta. — Hotel prvega reda.
— V hotelu in dependanci nad
70 sob in salonov. — Lastna
električna razsvetljava. — Elek-
trični avtomobil-omnibus k vsem
brzovlakom in po potrebi. —
Velik park pretežno z eksotičnim
rastlinstvom. — Mirna, krasna
lega, nič prahu, kakor nalašč
za one, ki hočejo prijetno in
mirno preživeti nekaj časa v
Gorici. — Izborna kuhinja in
klet. — V hotelu je obsežna
knjižnica.

Dr. HENRIK TUMA, odvetnik v Gorici

naznanja, da je

preselil svojo pisarno

iz ulice Treh Kraljev (Via Tre Rè) št. 9

v isto ulico št. 16.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 23. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo in na menice po 6%. Glavni deleži koncem leta 5½%.

Stanje 31. dec. 1904. (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113 382. — Hranilne vloge 1,554.989-13. — Posojila 1,570 810 39 — Vrednost hiš 110.675.— (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 75.101-01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo

naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče npraberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadičce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Lekarnarja A. THIERRY-jev
BALZAM pristen le z varstveno znamko zelena nuna.

Najstareje ljudsko sredstvo proti prsnim in pljučnim boleznim, kašlju, riganju, zelončnemu krču, slabemu teku, kislicam, zgagi, zaprtju, napihovanju, influenci, ranam, zobobolu itd. Franko na vsako pošto z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 5 K, 60 malih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

Jedino pristno **Centifolijno mazilo.**

(Mazilo iz cvetlic tavžentroz.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje gotovo pri zastarelih boleznih in ranah. Stane s spravnico in poštnino vred: 2 lončka K 3-60. Pri tno želimo iz lekarne pri angelju varuhu A. THIERRY-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se naslavljajo naročila. Da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nenadomestna, pričuje brošurica s tisočimi zahvalnimi pismi, ki je pridjana zastoj balzamu, ali se isto dopiše posebej na zahtevo.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & Co. — Duval

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gornjo tovarniško znamko in ime Christofle.

ANTON IVANOV PEČENKO

Gorica

priporočata svojo

veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov: plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meštanske pivovarne“ in domačega žganja I. vrste v steklenicah, katerega pristnost se jamči.

Zaloga ledu, kateri se oddaja le na debelo od 50 kg naprej.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih oč 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba postena in točna.

Najcenejša poprava dvokoles

pri

BATJELU

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Zastopstvo dveh tovarov.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Auggig s. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

== Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Magistratna ulica. ==

Dobiva se povsod!